

6. Kłosowska W. Szanse edukacji zawodowej w świetle raportu UNESCO, Edukacja – jest w niej ukryty skarb. W: Gerlach R, (Red.) Kształcenie prozawodowe i zawodowe w kontekście integracji Europy, Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2002. (in Polish)
7. Kwiekowa J, Środki dydaktyczne w edukacji dzieci niesłyszących, (red.) Ministerstwo Oświaty i Wychowania, [W:] Oświata i Wychowanie, Nr 10, Instytut Kształcenia Nauczycieli , 1984.
8. Michalski J, Praca nauczyciela szkoły specjalnej a techniczne środki nauczania, (red.) Ministerstwo Edukacji Narodowej, [w:] Szkoła Specjalna Nr 5 (179), WSiP, 1994.
9. Oses E, Środki dydaktyczne w kształceniu niewidomych, (red.) Ministerstwo Oświaty i Wychowania, [w:] Oświata i Wychowanie, Nr 10, Instytut Kształcenia Nauczycieli, 1984.

УДК 004.777:613/614:37.09(045)

Іванина М.М.

студентка I курсу, напрям підготовки «Початкова освіта»,

Мукачівський державний університет

Фенчак Л.М.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Мукачівський державний університет

ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ВЕБ-ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У статті обґрунтовано використання веб-орієнтованих технологій для організації здоров'язбережувального навчання у початковій школі. Автори зазначають, що актуальність дослідження питання використання веб-орієнтованих технологій у освітньому середовищі зумовлена наявністю високого педагогічного потенціалу даних технологій, що надає можливість усім суб'єктам освітнього процесу брати участь у організації здоров'язбережувального навчання.

Ключові слова: здоров'я, початкова школа, веб-орієнтовані технології, здоров'язбережувальне навчання.

The article justifies the use of web-based technologies for organizing health-saving education in elementary school. The authors note that the relevance of research into the use of web-oriented technologies in the educational environment is due to the availability of high pedagogical potential of the technologies, which enables all subjects of the educational process to participate in the organization of health-saving training.

Key words: health, elementary school, web-oriented technologies, health-saving training.

В умовах сучасних освітніх реформ особливої гостроти набуває проблема підвищення ефективності навчально-виховного процесу в початковій школі шляхом формування розвивального освітнього середовища. Сучасне освітнє середовище повинно стимулювати у дітей інтерес до пізнання світу, формувати соціальні, навчальні, життєві компетентності на кожному віковому етапі, розвивати дослідницький інтерес, позитивні якості особистості. Ці завдання підсилюються і потребою розв'язання проблеми формування готовності майбутніх учителів до взаємодії з молодшими школярами в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа», Державного стандарту початкової освіти та нових вимог до організації освітнього середовища на засадах здоров'язбережувального підходу.

Вирішення проблеми зміцнення здоров'я школярів, науковці пропонують шляхом поєднання здоров'язбережувальних та інформаційно-комунікаційних технологій (у тому числі веб-орієнтованих технологій) в організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, зокрема у початковій школі. Реалізація ідей про використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальній сфері набуває особливої актуальності для України, одним зі стратегічних напрямів розвитку якої є вдосконалення системи охорони здоров'я, становлення і поширення здорового способу життя.

До визначення основних характеристик складових здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього закладу, окреслення педагогічних умов його створення зверталися Т. Бережна, О. Ващенко, В. Оржеховська, О. Савченко, Н. Самолова, Н. Поліщукта інші. Аналіз праць яких дав змогу визначити основні напрями, що потребують урахування під час розробки педагогічних умов створення та реалізації здоров'язбережувального навчання залежно від особливостей того чи іншого загальноосвітнього закладу [1; 2; 3; 5].

Шляхи використання веб-орієнтованих технологій у освітньому середовищі досліджена багатьма науковцями: В. Биковим, Т. Коваль, А.

Коломієць, М. Лещенко, О. Овчарук, М. Ястребовта ін. Питаннями психолого-педагогічних та гігієнічних вимог до використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчального призначення займалися Е. Воронцова, О. Гриб'юк, В. Дем'яненко, М. Жалдак, А. Коломієць, І. Шаповаловата інші.

Метою статті є обґрунтувати потенційні можливості використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язберезувальній сфері початкової школи.

Цінним для нашого дослідження є наукові розробки науковців [7; 8; 9] про сутність цифрового здоров'я, під яким розуміють соціальні програми з використанням цифрових технологій для збереження здоров'я людей. Категорію «цифрове здоров'я» вживають для означення використання соціальних програмних засобів, пристроїв для удосконалення здоров'язбереження і всієї системи охорони здоров'я. Залежно від платформи, що лежить в основі використання веб-технологій для здоров'язбереження, розрізняють Здоров'я 2.0, Здоров'я 3.0, Здоров'я 4.0.

Проаналізувавши сайти зарубіжних початкових шкіл на предмет здоров'язберезувального навчання, нами виявлено, що сайт початкової школи Silverwood в Шотландії вміщує спеціальну сторінку, присвячену здоров'язберезувальній політиці, яку проводить школа. Ця сторінка включає мету і завдання; реалізацію здоров'язберезувального навчання в ході засвоєння всіх дисциплін. На ній зазначається, що існують міцні взаємозв'язки між успішним навчанням і здоров'ям, тому все шкільне середовище ґрунтується на засадах здоров'язберезувального навчання. Головною метою здоров'язберезувального навчання є надання знань, розвиток умінь і здатностей, які необхідні для забезпечення розумового, емоційного, соціального і фізичного здоров'я зараз і в майбутньому. Здоров'язберезувальне навчання передбачає, що учні: знатимуть шляхи покращання розумового, емоційного, соціального і фізичного здоров'я; матимуть досвід позитивних аспектів здорового способу життя і життєдіяльності; умітимуть застосовувати розумові, емоційні, соціальні уміння, щоб забезпечити здоровий спосіб життя; засвоять зразки здорового способу життя, які будуть впроваджувати ставши дорослими, що створює передумови для розвитку здоров'я наступного покоління шотландських школярів [10].

Тому на відповідальності кожного вчителя лежить активізація навчальної діяльності в цьому контексті. Кожен педагог має сприяти створенню доброзичливої атмосфери довіри, в якій кожен учень і учитель може зробити позитивний внесок для розвитку здоров'я кожного члена колективу. Такі ж самі обов'язки лежать на інших працівниках школи. Особливу увагу розвитку

здоров'я учнів надають програми особистісного соціального розвитку. Викладачі різних предметів, в тому числі фізичного виховання, відіграють важливу роль у здоров'язбережувальному навчанні, особливо в контексті свого особистісного ставлення до здорової їжі, фізичної активності та спорту. Здоров'я кожного учня повинно мати індивідуальну і колегіальну підтримку, що надається членами колективу, які знають і розуміють потреби молодого організму і можуть задовольнити їх шляхом навчання робити правильний вибір. Педагоги мають ідентифікувати будь-які погіршення в самопочутті учня, що можуть відобразитись на розумовому, емоційному, соціальному і фізичному здоров'ї, і надати необхідну допомогу і підтримку дитині. Важливо, щоб діти розуміли, що можуть поділитися своїми тривогами з старшими порадиниками, які мають необхідні уміння і час, щоб вислухати їх і допомогти, або визначити джерело підтримки [4; 7].

Використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів набуває особливої актуальності в умовах інформатизації сучасної освіти. На думку науковців, останнім часом відмічається загальна тенденція погіршення року в рік здоров'я дітей, які вступають до школи, а також учнів за період навчання у школі, виникла необхідність пошуку нових дієвих шляхів вирішення проблеми збереження здоров'я учнів.

Дослідниками здійснено систематизацію та аналіз понять, що характеризують здоров'язбережувальний навчальний процес у навчальному закладі. До першої групи відносять: здоров'я, здоров'язбережувальні педагогічні технології, школи здоров'я, здоров'язбережувальне навчальне середовище, здоров'язбережувальна компетентність, здоров'язбережувальне навчання. Друга група охоплює поняття, що описують соціально-освітній аспект використання веб-технологій: Веб 2.0, Веб 3.0, Веб 4.0, веб-сайт, блог, вікі, подкаст, соціальна мережа, чат, хмарні технології. Третя група містить категорії, що відображають інтеграцію веб-технологій зі здоров'язбережувальною освітою: цифрове здоров'я, Здоров'я 2.0, Здоров'я 3.0, Здоров'я 4.0, веб-технології підтримки здоров'язбережувального навчання учнів початкових класів [4; 6; 7].

На основі теоретичного аналізу педагогічних досліджень по темі встановлено, що підтримка здоров'язбережувального навчання на основі веб-технологій – це забезпечення взаємодії всіх суб'єктів освітнього процесу для надання йому ознак упорядкованості, науковості, відкритості, індивідуалізації, креативності та привабливості.

Таким чином, аналіз наукових розробок свідчить, що використання веб-технологій сприяє тому, щоб здоров'язбережувальне навчання забезпечувало

когнітивний і креативний розвиток учнів, формувало у них уміння співпрацювати й застосовувати технології для підтримки рухової активності, релаксаційних вправ, організації здорового способу життя. Результати досліджень зарубіжного досвіду свідчить про можливість ефективного застосування веб-технологій у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів, а саме: реалізація творчих шляхів використання соціальних мереж для поглиблення знань про здоров'я, створення суб'єктивно значущих нових знань, розвитку когнітивних, комунікаційних, креативних умінь, організації взаємодії всіх суб'єктів навчального процесу. Перспективи використання веб-технологій вбачаємо у підтримці (організаційно-мотивувальній, зображувальній) рухової й фізичної активності учнів, розвитку навичок здорового способу життя. Веб-технології з моменту поширення Інтернету в міжнародному освітньому просторі швидко стали розповсюдженим і важливим інструментом підтримки добре сконструйованих програм охорони здоров'я, збагачення якості здоров'язбережувальної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бережна Т.І. Педагогічні технології здоров'язбереження молодших підлітків в загальноосвітньому навчальному закладі / Т.І. Бережна // Рідна школа – 2014. – №1-2. – С.57-60.
2. Долинський Б.Т. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до формування здоров'язбережувальних навичок і вмінь у молодших школярів у навчально-виховній діяльності: монографія / Б. Т. Долинський. – Одеса : Видавець М.П. Черкасов, 2010. – 269 с.
3. Оржеховська В. М. Методологічні засади діяльності освітнього закладу, спрямованої на здоров'я / В. М. Оржеховська, О. О. Єжова // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 4. – С. 5-17.
4. Лещенко М. П. Теорія і практика використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів [Електронний ресурс] / М. П. Лещенко, М. М. Ястребов // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2016. – № 4 (54). – С. 53-71. – Режим доступу: <http://www.journal.iitta.gov.ua>.
5. Остапенко А. Навчати, зберігаючи здоров'я / А. Остапенко // Початкова освіта. – 2015. – № 9. – С. 11-24.
6. Поліщук Н.А. Здоров'язбережувальні аспекти сучасного уроку / Н.А. Поліщук // Педагогічний пошук. – 2013. – № 4(80). – С. 25-28.
7. Поліщук Н.А. Впровадження інноваційних здоров'язбережувальних технологій в практику роботи сучасного навчального закладу / укладач Н. А. Поліщук. – Луцьк : «Вежа», 2015. – 52 с.

8. Ястребов М.М. Використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальному проектному навчанні учнів початкових класів: методичні рекомендації / М. М. Ястребов. – Полтава: Полтавський літератор, 2016. – 84 с.
9. Шаповалова І. Використання ІКТ у початковій школі / І. Шаповалова / Початкова школа. – 2013. – № 1. – С. 38-39.
10. BT Community WebKit [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.silverwood.btck.co.uk>

УДК 159.928:373.3.011.3-052(0450)

Костю С.Й.
доцент кафедри психології,
Мукачівський державний університет
Дюрдь М.І.
студентка 4 курсу
спеціальності 053 «Психологія»,
Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ОБДАРОВАНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У статті розглянуто проблему розвитку обдарованих дітей. Проаналізовано результати емпіричного дослідження рівня обдарованості дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: діагностика, обдарованість, здібності, молодший школяр, розвиток.

The problem of development of gifted children is considered in the article. The results of empirical study of the level of gifted children of primary school age are analyzed.

Key words: diagnostics, giftedness, abilities, junior high school student, development.

Дослідження проблеми обдарованості має довготривалу історію у вітчизняній та зарубіжній психології, але до цього часу існує багато «білих плям» у цій області психологічних знань, що робить актуальним подальше проведення як теоретичних, так і методологічних досліджень, вдосконалення концептуального апарату і методів вивчення даної проблеми.



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>